

**Національний університет біоресурсів і
природокористування України**

Юридичний факультет

Кафедра теорії та історії держави і права

**Студентський науковий гурток «Клуб юних
теоретиків»**

**Студентський науковий гурток «Дискусійний
клуб «De jure!»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

XVI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

16 листопада 2023 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

Матеріали XVI Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»

П.78

Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVI
Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 16 листопада 2023 р.) / Укладачка:
Віра Качур. К., 2023. 234 с.

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені
проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**

Шуляк Дмитро

студент 2 курсу юридичного факультету
Національного університету біоресурсів і
природокористування України (м. Київ)

**Міжнародний досвід застосування покарання у виді конфіскації
майна***

Починаючи з середини ХХ століття, міжнародне співтовариство дедалі більше звертає увагу на проблеми захисту права власності, відшкодування збитків, протидії організованій злочинності, торгівлі наркотиками та іншим аспектам злочинності.

* Наукова керівниця – доцентка кафедри адміністративного та фінансового права Національного університету біоресурсів і природокористування України Світлана Ковальова

Це обумовлено зростанням міжнародного обсягу торгівлі та обміном інформацією, що вимагає удосконалення міжнародного права та співпраці між державами у боротьбі з кримінальними організаціями та незаконною діяльністю. Міжнародні конвенції та угоди, які створені для боротьби з такими явищами, як організована злочинність та торгівля наркотиками, сприяють спільним зусиллям держав у цих сферах. Це свідчить про постійний розвиток міжнародного права та спроби адаптувати його до сучасних викликів у сфері боротьби з злочинністю та правопорушеннями.

Одним із найважливіших міжнародних документів, в якому йде мова про співробітництво з питань конфіскації майна, стала Конвенція ООН «Про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів та психотропних речовин» (1988 р.) [1, с. 2]. Однією з важливих аспектів цієї Конвенції є питання конфіскації майна, яке було набуто в результаті незаконної торгівлі наркотиками та психотропними речовинами. Вона встановлює міжнародні стандарти та обов'язки для держав-учасниць у плані конфіскації майна, пов'язаного з наркотичними засобами, і це сприяє боротьбі з міжнародною торгівлею наркотиками.

В кримінальному законодавстві США поняття «покарання» та «система покарання» не розроблено, набагато більше уваги приділяється цілям покарання. Основними видами покарання на федеральному рівні є: смертна кара, тюремне ув'язнення та штраф. Додатковими покараннями на федеральному рівні є: покладення обов'язку відшкодувати заподіяну шкоду, конфіскація майна, позбавлення певних прав.

США, як і в багатьох інших країнах, майно може бути конфісковане у зв'язку з кримінальними справами. Це стосується випадків, коли майно було використане для вчинення злочину або було набуто завдяки незаконній діяльності. Зазвичай ця конфіскація відбувається на підставі судового рішення після засудження злочинця.

Конфіскація майна в США є складним і ретельно регульованим процесом, який пов'язаний з багатьма юридичними нормами та процедурами, а також забезпечує права власників майна.

Порівняльно-правова характеристика інституту конфіскації майна в США та Україні дає можливість вважати, що загальна конфіскація (тобто, примусове безоплатне вилучення у власність держави всього або частини майна засудженого, як передбачено ст. 59 КК України) в федеральному законодавстві США не встановлено. В. П. Козирєва в своїх роботах зазначає, що конфіскація майна у кримінальному законодавстві США передбачається як спеціальний захід впливу на злочинця і передбачає лише спеціальну конфіскацію майна (майнових вигод) [2, с. 72].

В Об'єднаному Королівстві Великобританії розвиток кримінального законодавства, з кінця 1960 років відзначається прийняттям законів, які регулювали Особливу та Загальну частину кримінального права, до яких відносяться Закон про злочин (покарання), в якому закріплена система покарань та заходи кримінально – процесуального характеру.

Процедура конфіскації майна включає в себе оцінку та інвентаризацію майна, яке підлягає конфіскації. Власники майна мають право заперечити процедуру конфіскації та взяти участь у судовому засіданні щодо цього питання. Конфіскація майна в Великобританії може бути призначена судом

як основне або додаткове покарання для осіб, визнаних винними у вчиненні злочинів. Ця конфіскація може відбуватися окремо від інших видів покарань, таких як позбавлення волі чи штраф.

Отримані в результаті конфіскації кошти та суми від реалізації конфіскованих речей, направляються в Консолідований фонд казначейства Великобританії. Кошти від конфіскації майна в кримінальних справах про незаконний обіг наркотичних засобів направляються в Центральний антинаркотичний фонд Міністерства внутрішніх справ Великобританії, які використовуються для вживання заходів проти незаконного обігу наркотиків [3, с. 41].

Великобританія також ввела законодавчі зміни, що дозволяють конфіскувати майно, яке вважається "майном відомого походження". Це означає, що, навіть якщо особа не була засуджена за конкретний злочин, але її майно вважається незаконно нажите, воно може бути конфісковане. Великобританія також співпрацює з іншими країнами в питаннях конфіскації майна, особливо в рамках боротьби з організованою злочинністю та лавинними злочинами.

Кримінальний кодекс Франції має достатньо складну структуру. Оскільки кримінально-правові норми приймаються законодавчими та виконавчими органами державної влади. В КК Франції, який був прийнятий 22 липня 1992 року, немає визначення покарання, його змісту та структури, а встановлена лише система покарань за вчинення злочинів, проступків та порушень.

Система покарань у Франції має чітку законодавчу класифікацію і ділиться на три групи. За злочини передбачене кримінальні покарання, за проступки – виправні, за порушення – поліцейські покарання [2, с. 78].

Французьке законодавство передбачає кілька видів конфіскації майна. Це включає в себе конфіскацію майна, отриманого в результаті злочинів, а також конфіскацію майна, що використовувалося для вчинення злочинів або становить незаконно нажите майно. Процедура конфіскації майна включає оцінку та інвентаризацію майна, яке підлягає конфіскації. Власники майна можуть мати право заперечити процедуру конфіскації та взяти участь у судовому засіданні щодо цього питання.

Висновок:

Законодавство зарубіжних країн може передбачати різні підходи до конфіскації майна, залежно від країни і її правової системи. Однак, загальна тенденція полягає в тому, що конфіскація майна використовується для забезпечення правопорядку, попередження злочинів та відшкодування збитків, завданих суспільству злочинами.

Багато міжнародних угод та конвенцій сприяють співробітництву між країнами у питаннях конфіскації майна та боротьби зі злочинністю, що сприяє глобальному підходу до цього питання.

Література

1. Конвенція ООН Про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів та психотропних речовин (1989 р.)

2. Козочкін І. Д. Кримінальне право розвинених країн. Загальна частина: навчальний посібник. Інститут міжнародного права та економіки ім. А. С. Грибоєдова, 2003. 576 с.

3. Костромін А. С. Покарання, пов'язані з матеріальним впливом на засудженого, в історії кримінального права розвинених країн. Історія держави та права. 2007. № 1. С. 40-42.